

Készlet-börze

Március 8—19. között két egyhetes szakaszban 63-nagyvállalat és 12 ipari szövetezet csaknem 1 milliárd forint értékű, feleslegessé vált készletét kínálja eladásra, az Interker-börzén — jelentették be az Országos Piackutató Intézet hétfői sajtótájékoztatóján. A felkínált anyagokat csak az érintett vállalatoknál nem tudják felhasználni, másutt bizonyára szívesen veszik.

Továbbképzés

A megyei tanács székházában háromnapos továbbképző tanfolyam kezdődött hétfőn az ötödik ötéves terv és az 1976. évi termelési feladatok megvalósításának előkészítésére. A tanfolyamon részt vesznek a mezőgazdasági nagyüzemek vezetői, párttitkárai, az élelmiszer-ipari vállalatok és ellátó vállalatok vezetői.

A tanfolyamot dr. Perjesi László megyei tanácselnök nyitotta meg. Szabó Sándor, a megyei pártbizottság titkára tartott előadást az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának gazdaságpolitikai célkitűzéseiről, az V. ötéves terv főbb feladatairól.

Tovább gépesít az építőipar

Megbeszélés Szegeden

Az Építésügyi- és Városfejlesztési Minisztérium vezetői megvizsgálták az építő- és építőanyagipar hosszú távú fejlesztési céljainak és az ágazat V. ötéves tervének összhangját, és meghatározták a legfontosabb feladatokat. Az elemzések szerint az ötéves és a hosszú távú fejlesztési célokhoz a megfelelő időszakra vonatkozó legfontosabb előirányzatai lényegében azonosak, de mivel a hatékonyság követelménye a távlatban számítottánál jobban előtérbe került, a felszereltség bővítésénél nagyobb ütemben kell növelni a termelést, tehát jobban ki kell használni a rendelkezésre álló eszközöket és a munka- és üzemszervezésben rejlő tartalékokat. Ezt a célt szolgálja, hogy a korábbinál szélesebb körben hasznosítják az építés nagyüzemi, iparosított termelési módszereit, amelyek különösen fontos forrásai a termelékenység növelésének.

A népgazdaság V. ötéves tervének megfelelően az építőipar ebben az időszakban évente 5,5—6 százalékkal bővíti termelését, ezen belül az ÉVM vállalatok 6,8, a tanácsai vállalatok 5,7, az építőipari szervezetek 5,4 százalékkal. A korábbinál jobban figyelembe veszik az egyes építési szektorok, szervezetek műszaki-gazdasági lehetőségeit, az építési igények összetételében, kielégítésében egyaránt, hogy rugalmasabban alkalmazkodhassanak a változó igényekhez. A népgazdaságnak különösen fontos állami nagyberuházásoknál az előző tervidőszakhoz viszonyítva mintegy 70 százalékkal nagyobb építési feladatot kell elvégezni.

Az építőipari ágazathoz tartozó szervezetek ebben a tervidőszakban 246 ezer lakást építenek fel. Az építőipar feladatainak teljesítése érdekében a tervidőszakban 19—20 milliárd forint beruházással fejlesztik az állóeszköz-állományt, s ebből mintegy 10 milliárd forintot költenek az építőipari géppalánnyal fejlesztésére. (MTI)

Tegnap Szegeden, a Technika Házában Csongrád megyei párt- és állami vezetők részvételével tanácskoztak a megye építőipari tervező és kivitelező vállalatainak, valamint pénzügyeinek igazgatói. Az Építőipari Tudományos Egyesület Csongrád megyei csoportja által szervezett eseményen jelen volt dr. Perjesi László, a megyei tanács elnöke, Szabó Sándor, a megyei pártbizottság titkára és Papp Gyula, a Szeged városi tanács elnöke.

Kovács Imre, a megyei tanács általános elnökhelyettese vitaindító referátumában vázolta az építőipar ötödik ötéves tervének főbb célkitűzéseit a megyében. Heim Jánosnak, az ÉTE Csongrád megyei szervezetének elnökének vitavezetésével élénk eszmecsere alakult ki az építőipar napirendjéről.

Tudnunk kell természetesen, hogy ahogyan a tárgyak, az emberek sem egyformák. Vannak üzérkedők, haszonszerzésből turistáskodók. Vannak, akik a nevezetességek helyett csupán az árkülönbséget lesik, s ezt bőséggel meg is próbálják kihasználni. Az ő felelősségvonaluk a büntető hatóságokra tartozik, de ők a kivételes esetek. Kivételesen is a szabályt erősítik. V. E.

Lakásépítések

OKISZ—OTP-megállapodás

A lakásépítési ütem fokozása és a karbantartás fejlesztése érdekében hétfőn, az OKISZ székházában együttműködési megállapodást írt alá dr. Szirmai Jenő, az OTP vezérigazgatója, és Rév Lajos, az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsának elnöke.

A megállapodás értelmében az V. ötéves tervidőszakban az ipari szövetkezetek által felépítendő 37 ezer lakásból 18 ezer az OTP megrendelésére készül. Eb-

ből 12 ezret vidéken, 6 ezret Budapesten adnak majd át. Elhatározták azt is, hogy a megnövekedett építőipari feladatok végrehajtására 47 építőipari szövetkezetet lakásépítésre szakosítanak; a lakások fenntartására, felújítására és épülettartozás-
ra, 16 szövetkezetet, lakás-
karbantartásra pedig 21-et jelölnek ki. Ezzel a szolgáltatások további javítását kívánják biztosítani.

Az OTP anyagi támogatásával, közreműködésével a szövetkezetek bővítik a mű-

szaki terv-választékot, s olyan mintalakótelepeket létesítenek, ahol a legkorszerűbb, és leggazdaságosabb építési módokat valósítják meg.

Az együttműködési megállapodás aláírásakor az OTP vezérigazgatója 5 szövetkezet vezetőit, műszaki szakembereit és szocialista brigádjaikat jutalmazta meg. Ezek a szövetkezetek az elmúlt 5 évben a legtöbb lakást építették fel kiváló minőségben az OTP megrendelésére.

Egyetemisták - népi ellenőrök

Néhány napig népi ellenőrök voltak. A vizsgaidőszak kellős közepén jutott nekik (természetesen a többi népi ellenőr mellett) az a feladat, hogy felderítsék, milyen a gyermek- és ifjúságvédelem Csongrád megyében. A nyolc gyógyszerészhallgatót nem kellett kétségbe bocsátani. Igaz, egy kicsit szorongással gondoltak arra, hogy a számukra teljesen ismeretlen terepen el tudnak-e igazodni. Mert a teljes képhez tartozik, eddig soha nem voltak népi ellenőrök.

Nem mindenki őszinte

A Semmelweis kollégium igazgatói szobájában a csinos egyetemista lányok helyet keresnek maguknak, majd Pigniczki György tolmácsolja a megyei népi ellenőrzési bizottság köszöntését. Pigniczki György úgy került ebbe a helyzetbe, hogy ő vezette a vizsgálatot, és ő a SZOTE kollégiumának igazgatója.

Jömagam a testületi ülésen is részt vettem és onnan tudom, milyen derekas munkát végeztek a lányok.

A kollokviumokra való készülést nehezítette a munkát — mondja Tarjáni Judit. — De a vizsgálat nagyon érdekes volt. Egy dologra hamar rájöttem: a kérdőívek alapján is kiderült, nem mindig őszinték az emberek. Előre tudtuk, hogy nyílt válaszokat nem kapunk. Számítottunk is erre, de nem

olyan nagy arányban, mint ahogy tapasztaltuk. Egy kicsit csalódtam is.

Voznek Marianna veszi át a szót, élénk fantáziával ecseteli, milyen lehet egy nevelőthon.

— A megkérdezettek nyolcvan százaléka azt mondta, hogy mióta elkerültek a nevelőthonból, nem tartanak semmilyen kapcsolatot egykori pedagógusaikkal. Azt hiszem, ezek az intézmények azonkívül, hogy szállást, ennévelőt, szakmát adnak, nem figyelnek a fiatalok kapcsolatteremtési érzékét. Kiderült a válaszokból: nagyon sokan magányosak. Zárkóztak a munkahelyükön, nem tudnak feloldódni, nem tudnak közelebb kerülni egymáshoz.

Formális törődés

A diákok felnőtt komolysággal elemzik társadalmunk egyik gondját. A veszélyeztetett helyzetű gyerekekkel való törődés nincs állandóan reflektorfényben. A megyei NEB felröptette a különböző társadalmi szerveknek, hogy az ifjúságvédelemben nem megfelelő a részvételük. Például Szeged II. kerületében 22 tagú munkabizottság alakult már két évvel ezelőtt, de a testület azóta nem sokat hallatott magáról. Néhány ember a bizottság tagjai közül esetenként bekapcsolódik az ifjúságvédelemben, de más nem történik. Legsajnálatosabb azonban: a közfelfogás nem tudja helyére tenni ezt a kérdést. Miért? (Ez annál is inkább fontos, mivel növekszik az állami gondozásra szoruló száma.)

A miértet nemcsak magamnak, hanem az egyetemistáknak is feltettem, hiszen ők már értői az ifjúságvédelemnek.

Hajdú Erzsébet szerint a nevelőthonokból kikerülő fiatalok háromnegyed része nem sokat tesznek az iskolán kívül barátot a munkahelyén.

— Nehéz lehet a helyzetük, mert ha valamilyen problémájuk akad, nem tudják senkivel sem megbeszélni. Rossz lehet teljesen bezártnak élni.

— Nem a vállalati igazgatóknak, hanem a brigádtagnak kellene az ilyen embereket segíteni — ezt már Kárpár Zsuzsa veti fel, majd hozzátesszi: — A brigádtagnak jól ismerik, jól látják, mi a bajja a másikat. Nem tudom, miképp bírják elnézni az ilyen szerencsétlenek kallódását.

Komáromi Éva az emberek értetlenségéről tart kiselőadást. Az előfőtekekről beszél, amelyek megmetyévezik a kapcsolatokat, neheztlik, hogy két ember egy rendes mondatot váltson egymással. Hogy miért mondja? Mert az egykori állami gondozottakat munkahelyük szűk környezete előfőtekel fogadja.

Általában lelkiileg sérültek ezek az emberek. Szégyenlik, hogy nevelőthonban nőttek fel. Gátlásuk nem csökken, ha újdonsült munkatársaik neveltetési körülményeiket tudatosítják felük. Sokkal, de sokkal több segítséget kell adniuk a munkahelyeknek, mint amennyit eddig nyújtottak.

Felelősséggel

Tóth Erzsébet, az egyetem kulturális előadója — aki szintén részt vett a vizsgálatban — egy szomorú statisztikát ismert. Az állami gondozottak közül alig tanulnak tovább a középiskolában és az egyetemen.

Több nevelőthonba eljutottam, így megfigyelhettem: a gyerekek képzése nem megfelelő, és nem differenciált. Sokakkal gyógypedagógusnak kellene foglalkozni. Az utóbbiak így nem tudnak kellőképpen fejlődni, elmaradnak attól az értelmisérvonalától, amit normális körülmények között elérhettek. Hiányoznak a szakképzett pszichológusok is, akik segíthetnék a pedagógusokat. Másféle gondokkal is találkozottam.

— Ez már nem nevelőthoni téma. Az iskolák gyermekvédelmi feladatokkal is foglalkoznak. Szinte kivétel nélkül valamennyi oktatási intézménynél nyilvántartást vezetnek a veszélyeztetett kiskorúakról. De érdemileg nem sokat tesznek az iskolán kívül barátot a munkahelyén. Például Szegvár nem tartozik a kivételekhez. Négy iskolában mindössze egy gyermekvédelmi pedagógus van. Úgy láttam, az is gond, hogy nem megfelelő a nevelők anyagi megbecsülése.

A beszélgetés fonalát el kell vágni. Természetesen sok olyan izgalmas témáról esett szó; ami a riportba nem fér bele. De azért is izgalmas volt ez a találkozás, mert kiderült, ha felelősséggel komoly feladatokat bíznak a fiatalokra, el tudják azokat végezni.

Halász Miklós

Tárgyak és emberek

Vásárolunk belföldön és külföldön, nem egyszer a vadász szenvedélyével szimatoljuk mire, telik a turistapenzártárcából.

Bűnös szenvedély rabjai lennénk? Nem hiszem. Kétkedve hallgatom az önostorozókat, akik társadalmunkat féltik a „cuccoktól”. Szerintem az olasz pulóverek, a lengyel lepedők, a cseh takarók és a nyugati farmernadrágok, hiraadstechnikai, csodaszertények? is csupán tárgyak. Sem többek, sem kevesebbek annál. Használati eszközök, amelyek más országokból hoznak jelet, fogyasztási cikkek, amelyek más szokásokat, más ízlést testesítenek meg.

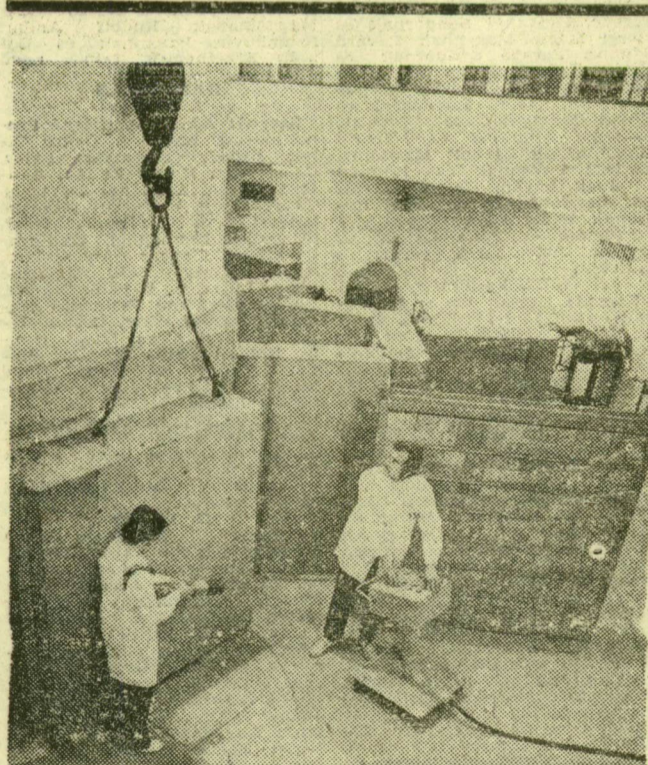
A csereberék kemény előfőtekel haligatva, az a bizonyos hűtőgép-vita jut eszembe. Akkor ugyebár a hűtőszekrényektől féltettük a szocializmust. Attól féltünk, hogy a jégszekrények ez a korszerűbb változata a kispolgári magartást tartósítja, holott csak elemiszereket tárolt. A hűtőszekrények eme nem feladatukat ma, a feladásba került viták után is pompásan betöltik; olyannyira, hogy mire észbe kaptunk, megváltoztatták a háztartási szokásokat. A dolgozó asszonyok napokra bevásárolhatnak, megfőzhetnek, megtakarított idejükkel szabadon gazdálkodhatnak. A kereskedelem és az ipar, mint adott tény, számol a háztartások hűtőszekrény-készletével, eszerint tervez, fejleszt, a nők munkájának további könnyítése érdekében. Szólgátunkba álltak. Mi használjuk őket, saját céljainkra.

Mert tagadhathatjuk-e, hogy a szocializmus összes gazdasági társadalmi törvénye végül is a felesleges terhekől akarja megszabadítani az embereket, az értelmes munka, értelmes élet együttes örömeit kívánja megteremteni? És ha már a hűtőszekrény-vitát sze-

renciaesen elfelejtettük, felesleges, hogy más jelenségekkel kapcsolatban ismét beleessünk ugyanabba a verembe.

A szocialista és a nyugati országokba kirajzó turisták kíváncsián lépik át az országhatárt és tapasztalataikkal gazdagodva térnek vissza. Holmikát is hoznak ugyan, de tapasztalataik ezeknél sokkal nagyobb értéket képviselnek. Nemcsak művészeti, történelmi nevezetességeket akartak látni amikor elindultak, nemcsak „divatból” utaztak. Látni akarták, hogyan élnek szomszédaink itt Európában. Közelebbi vagy távolabbi szomszédokkal kötötték ismeretségeit. Ha televíziót néznek, újságot olvasnak, ezután már a maguk megelevenedett képsoraival is kiegészítik a napi eseményeket. A maguk szemével látottak, tapasztaltak megerősítik bennük a törekvést a jószomszéd-ságra, de azt is, amit szűkebb és tágabb környezetük, otthonuk, hazájuk iránt éreznek. „Jó volt elutazni, de még jobb hazajönni” — ez a kijelentés hangzik el talán leggyakrabban a határátkelőhelyeken, miközben a megkívánt holmik a bőröndökben, a kocsik csomagtartójában pihennek. Később díszel lesznek a lakásnak, az új ruhadarab felidézzi a boltot, az utcát, ahol lealkudták az árat — a tárgyak is megőrzik a távolabbi tájak üzenetét.

Tudnunk kell természetesen, hogy ahogyan a tárgyak, az emberek sem egyformák. Vannak üzérkedők, haszonszerzésből turistáskodók. Vannak, akik a nevezetességek helyett csupán az árkülönbséget lesik, s ezt bőséggel meg is próbálják kihasználni. Az ő felelősségvonaluk a büntető hatóságokra tartozik, de ők a kivételes esetek. Kivételesen is a szabályt erősítik. V. E.

A Budapesti Műszaki Egyetem tanreaktorában különféle betonfajták sugárvédő tulajdonságait ellenőrzik, és kiválasztják a Paksi Atomerőmű reaktortömb építésére alkalmas típust. A tanreaktor munkatársai a nagy jelentőségű mérések alapján szakvéleményt adnak az atomerőmű tervezőinek.